

Sygn. akt XVII AmE 15/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 grudnia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Bogdan Gierzyński

Protokolant – sekretarz sądowy Wioleta Banaszek

po rozpoznaniu 7 grudnia 2020 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania **E. R. prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą: (...) z siedzibą w K.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o nałożenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 1 października 2018 r., znak: (...). (...)(...)

I. oddala odwołanie;

II. zasądza od powódki E. R. prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą: (...) z siedzibą w K. na rzecz pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) z tytułu kosztów zastępstwa procesowego;

Sędzia SO Bogdan Gierzyński

Sygn. akt XVII AmE 15/19

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 1 października 2018 r., znak: (...). (...)(...), na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 12b, art. 56 ust. 2 i 3, art. 56 ust. 2h pkt 4 w związku z art. 56 ust. 6 i 6a, art. 43d ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz.U. z 2018 r., poz. 755 z późn. zm.) oraz w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2017 r., poz. 1257) i art. 30 ust 1 ustawy - Prawo energetyczne, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej przedsiębiorcy - Pani E. R. prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą: (...) z siedzibą w K., orzekł:

1. iż Przedsiębiorca nie zachował terminu na złożenie sprawozdania, o którym mowa w art. 43d ustawy - Prawo energetyczne za miesiąc: od lipca 2017 r. do marca 2018 r.,
2. za działanie opisane w pkt 1 wymierzył Przedsiębiorcy karę pieniężną w łącznej wysokości 60.000,00 zł (sześćdziesiąt tysięcy złotych), w tym:
 - a) 10.000,00 zł (dziesięć tysięcy złotych) za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc lipiec 2017 r.,

- b) 10.000,00 zł (słownie: dziesięć tysięcy złotych) za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc wrzesień 2017 r.,
- c) 10.000,00 zł (słownie: dziesięć tysięcy złotych) za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc październik 2017 r.,
- d) 10.000,00 zł (słownie: dziesięć tysięcy złotych) za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc listopad 2017 r.,
- e) 10.000,00 zł (słownie: dziesięć tysięcy złotych) za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc grudzień 2017 r.,
- f) 10.000,00 zł (słownie: dziesięć tysięcy złotych) za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc marzec 2018 r.,

3. ze względu na znikomy stopień szkodliwości ww. czynu oraz z uwagi na realizację obowiązku przez Przedsiębiorcę, odstąpił od wymierzenia mu kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 6a ustawy - Prawo energetyczne za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za pozostałe miesiące tj.: sierpień 2017 r., styczeń 2018 r., luty 2018 r.

Od powyższej decyzji odwołanie złożyła E. R. prowadząca działalność gospodarczą pod firmą: (...) z siedzibą w K. zaskarżając ją w części w jakiej Prezes URE wymierzył Przedsiębiorcy karę w łącznej wysokości 60.000 tys. zł (pkt 1 i 2) i odstąpił od wymierzenia kary za miesiąc sierpień 2017 r. (pkt 3 decyzji).

Odwołująca zarzuciła zaskarżonej decyzji naruszenie przepisów prawa materialnego (zarzuty główne), tj.:

- a) art. 56 ust. 1 pkt 12 b w zw. art. 43 d ust. 1 w zw. z art. 32 c PE poprzez niewłaściwe ich zastosowanie polegające na błędnym przyjęciu, iż na Przedsiębiorcy spoczywał obowiązek składania sprawozdań, o których mowa w art. 43 d ust. 1 PE za miesiące lipiec 2017 r. - październik 2017 r., w sytuacji gdy obowiązek ten dotyczy tylko podmiotów wpisanych do Rejestru Podmiotów Przywożących (dalej także jako: (...)), a Przedsiębiorca w ww. okresie nie był jeszcze wpisany do (...), co tym samym nie dawało podstaw do wymierzenia mu kary za naruszenie przedmiotowego obowiązku (tj. do zastosowania w ustalonym stanie faktycznym normy sankcjonującej wynikającej z art. 56 ust. 1 pkt 12 b PE);
- b) art. 56 ust. 6a PE przez jego niezastosowanie polegające na zaniechaniu odstąpienia od wymierzenia Przedsiębiorcy kary pieniężnej w zakresie niewykonania obowiązku sprawozdawczego za miesiące listopad 2017 r., grudzień 2017 r. oraz marzec 2018 r., mimo ziszczenia się w sprawie przesłanek to uzasadniających, a w szczególności przez błędne przyjęcie, iż stopień szkodliwości zachowania Przedsiębiorcy nie był znikomy, podczas gdy z okoliczności sprawy, a w szczególności wobec okoliczności popełnienia uchybienia, udziału Przedsiębiorcy w rynku oraz rozmiaru szkody należało uznać, że zachowanie powoda godziło w dobro chronione prawem w stopniu znikomym.

Mając na uwadze powyższe odwołująca wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez:

- a) orzeczenie, że Przedsiębiorca nie zachował terminu na złożenie sprawozdania, o którym mowa w art. 43d PE za miesiąc: od listopada do marca 2018 r. (pkt 1 decyzji),
- b) odstąpienie od wymierzenia kary za miesiące listopad 2017 r., grudzień 2017 r. oraz marzec 2018 r. (pkt 2 i 3 decyzji).

Ewentualnie - na wypadek nieuwzględnienia zarzutów głównych - zaskarżonej decyzji odwołująca zarzuciła (zarzut ewentualny) naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 56 ust. 1 pkt 12 b i ust. 2h pkt 5 w zw. z art. 43 d ust. 1 PE na skutek błędnej wykładni normy sankcjonującej i przyjęcie, że możliwe jest wymierzenie odrębnej kary za każde niezłożone sprawozdanie, o którym mowa w art. 43 d ust. 1 PE za miesiące lipiec 2017 r. - marzec 2018 r., w sytuacji gdy to niezłożenie ma swoje źródło w jednym ciągu zdarzeniowym, tj. stanowi jeden (ciągły) czyn, składający się z

pozostających ze sobą w ścisłym związku zachowań, które były przedmiotem jednego postępowania prowadzonego przez Prezesa URE.

I w takim przypadku odwołująca wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji w jej pkt. 2 poprzez obniżenie wysokości kary do kwoty 10.000,00 zł.

Odwołująca wniosła ponadto o:

- a) przeprowadzenie dowodu z dokumentów powołanych w uzasadnieniu niniejszego odwołania, na okoliczności tam wskazane,
- b) zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o:

1. oddalenie odwołania,
2. dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy przez Prezesa URE w toku przedmiotowego postępowania administracyjnego na okoliczność twierdzeń zawartych w zaskarżonej decyzji,
3. zasądzenie od powoda na rzecz Prezesa URE zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Przedsiębiorca - E. R. prowadząca działalność gospodarczą pod firmą: (...) z siedzibą w K. działa na rynku od 1991 r., a jego obszar działalności to obsługa branży motoryzacyjnej i przemysłowej polegająca przede wszystkim na doradztwie technicznym, wykonywaniu analiz laboratoryjnych, usług serwisowych związanych z gospodarką smarowniczą w przemyśle.

W dniu 23 listopada 2017 r. Przedsiębiorca został wpisany do rejestru podmiotów przywożących prowadzonego przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki pod numerem (...)(...).

W dniu 22 maja 2018 r. do Południowego Oddziału Terenowego z siedzibą w K. Urzędu Regulacji Energetyki wpłynęło pismo przedsiębiorstwa - (...) E. R. przekazujące w załączeniu sprawozdania o którym mowa w art. 43d ustawy - Prawo energetyczne za miesiące od lipca 2017 r. do kwietnia 2018 r. Ponadto Przedsiębiorca wyjaśnił, iż „produkty, którymi obraca firma, zakwalifikowane w świetle rozporządzenia Ministra Energii z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego wykazu paliw ciekłych, których wytwarzanie, magazynowanie lub przeładunek, przesyłanie lub dystrybucja, obrót w tym obrót z zagranicą wymaga koncesji oraz których przywóz wymaga wpisu do rejestru podmiotów przywożących (Dz.U. z 2016 r. poz. 2039) jako paliwa ciekłe o kodach CN (...), de facto jako paliwa (w rozumieniu powszechnym) nie funkcjonują choćby z uwagi na nieopłacalność i nieefektywność wykorzystywania ich w takim charakterze”.

Pismem z dnia 22 czerwca 2018 r. znak: (...) (...) (...), Przedsiębiorca został zawiadomiony o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w związku z niezłożeniem w terminie sprawozdania, o którym mowa w art. 43d ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, za miesiące: od lipca 2017 r. do marca 2018 r. Ponadto Przedsiębiorca został wezwany do złożenia kopii wszelkich dokumentów potwierdzających aktualną sytuację finansową Przedsiębiorstwa oraz dokumentów potwierdzających złożenie przedmiotowego sprawozdania za miesiące od lipca 2017 r. do marca 2018 r. do Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych, ministra właściwego do spraw energii, w terminie 14 dni, licząc od dnia otrzymania zawiadomienia. Pismo zostało prawidłowo doręczone w dniu 28 czerwca 2018 r.

W dniu 2 lipca 2018 r. do Urzędu Regulacji Energetyki wpłynęło sprawozdanie o którym mowa w art. 43dust. 1 ustawy - Prawo energetyczne za miesiąc maj 2018 r., ponadto Przedsiębiorca przesłał korektę sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc październik 2017 r.

W piśmie z dnia 2 lipca 2018 r. Przedsiębiorca złożył wyjaśnienia w sprawie. W załączeniu do pisma przedstawił zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) w roku podatkowym 2017 (PIT- 36L) oraz przedłożył kopię potwierdzeń nadania przedmiotowych sprawozdań do Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych, ministra właściwego do spraw energii. Wyjaśnił przy tym, iż spółka prowadzi działalność handlową opartą na handlu olejami i smarami przemysłowymi, które następnie są dostarczane do zakładów przemysłowych". Ponadto wniósł o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej.

Przedsiębiorca dokonywał przywozu paliw ciekłych od lipca 2017 r. **/k. 9 i nast. akt adm./**

Termin na wypełnienie obowiązku sprawozdawczego powoda upływał odpowiednio w dniu 21 sierpnia 2017 r., 21 września 2017 r., 21 października 2017 r., 21 listopada 2017 r., 21 grudnia 2017 r., 21 stycznia 2018 r., 21 lutego 2018 r., 21 marca 2018 r. i 21 kwietnia 2018 r. Tymczasem powód złożył osobiście powyższe sprawozdania w dniu 22 maja 2018 r. **/k-1 i nast. akt adm./**

Sprawozdania za okres od lipca 2017 r. do marca 2018 r. Przedsiębiorca złożył osobiście do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w dniu 22 maja 2018 r., zaś do Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz ministra właściwego do spraw energii nadał w P. Pocztowej w dniu 21 maja 2018 r.

W lipcu 2017 r. Przedsiębiorca dokonał przywozu z zagranicy smaru o kodzie CN (...) w ilości 1,29 ton w celu dalszej odsprzedaży.

Uprawnione organy państwa zostały pozbawione informacji o ilościach przywiezionych paliw ciekłych przez okres 9 miesięcy.

W sierpniu 2017 r. Przedsiębiorca dokonał przywozu z zagranicy smaru o kodzie CN (...) w ilości 0,11 ton w celu dalszej odsprzedaży.

Uprawnione organy państwa zostały pozbawione informacji o ilościach przywiezionych paliw ciekłych przez okres 8 miesięcy.

We wrześniu 2017 r. Przedsiębiorca dokonał przywozu z zagranicy smaru o kodach CN (...), (...) w łącznej ilości 0,73 ton w celu dalszej odsprzedaży.

Uprawnione organy państwa zostały pozbawione informacji o ilościach przywiezionych paliw ciekłych przez okres 7 miesięcy.

W październiku 2017 r. Przedsiębiorca dokonał przywozu z zagranicy smaru o kodzie CN (...) w ilości 0,37 ton oraz innych naft o kodzie CN (...) w ilości 0,6 m³ w celu dalszej odsprzedaży.

Uprawnione organy państwa zostały pozbawione informacji o ilościach przywiezionych paliw ciekłych przez okres 6 miesięcy.

W listopadzie 2017 r. Przedsiębiorca dokonał przywozu z zagranicy smaru o kodzie CN (...) w ilości 0,79 ton w celu dalszej odsprzedaży.

Uprawnione organy państwa zostały pozbawione informacji o ilościach przywiezionych paliw ciekłych przez okres 5 miesięcy.

W grudniu 2017 r. Przedsiębiorca dokonał przywozu z zagranicy smaru o kodzie CN (...) w ilości 2,09 ton w celu dalszej odsprzedaży.

Uprawnione organy państwa zostały pozbawione informacji o ilościach przywiezionych paliw ciekłych przez okres 4 miesięcy.

W styczniu 2018 r. Przedsiębiorca dokonał przywozu z zagranicy smaru o kodzie CN (...) w ilości 0,2 ton w celu dalszej odsprzedaży.

Uprawnione organy państwa zostały pozbawione informacji o ilościach przywiezionych paliw ciekłych przez okres 3 miesięcy.

W lutym 2018 r. Przedsiębiorca dokonał przywozu z zagranicy smaru o kodzie CN (...) w ilości 0,18 ton w celu dalszej odsprzedaży.

Uprawnione organy państwa zostały pozbawione informacji o ilościach przywiezionych paliw ciekłych przez okres 2 miesięcy.

W marcu 2018 r. Przedsiębiorca dokonał przywozu z zagranicy smarów o kodach CN (...), (...), (...) w łącznej ilości 6,91 ton w celu dalszej odsprzedaży.

Uprawnione organy państwa zostały pozbawione informacji o ilościach przywiezionych paliw ciekłych przez okres 1 miesiąca.

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił, co następuje.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Bezsporna była w niniejszej sprawie okoliczność, iż powód nie przekazał w terminie sprawozdań o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiące od lipca 2017 r. do marca 2018 r. mimo tego, iż taki obowiązek wynikał wprost z treści art. 43d ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 220 z późn. zm.).

Termin na wypełnienie obowiązku sprawozdawczego powoda upływał odpowiednio w dniu 21 sierpnia 2017 r., 21 września 2017 r., 21 października 2017 r., 21 listopada 2017 r., 21 grudnia 2017 r., 21 stycznia 2018 r., 21 lutego 2018 r., 21 marca 2018 r. i 21 kwietnia 2018 r. Tymczasem powód złożył osobiście powyższe sprawozdania w dniu 22 maja 2018 r. (k. 1 i nast. akt adm.). Opóźnienie wyniosło zatem odpowiednio od dziewięciu miesięcy do jednego miesiąca.

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 1 pkt 12b ustawy - Prawo energetyczne, karze pieniężnej podlega ten, kto nie przekazuje w terminie sprawozdań, o których mowa w art. 43d tej ustawy, zgodnie natomiast z treścią art. 56 ust. 2h pkt 4 kara pieniężna w przypadku określonym w ust. 1 pkt 12b została ustalona przez ustawodawcę na kwotę 10.000 zł.

W ocenie Sądu powód wypełnił dyspozycję art. 56 ust. 1 pkt 12b ustawy - Prawo energetyczne, w konsekwencji czego, podlega karze w kwocie 10.000,00 zł, tj. w wysokości przez ustawodawcę wprost określonej w treści przepisu za niedopełnienie każdego zobowiązań.

Za niezasadny należy uznać zarzut naruszenia art. 56 ust. 1 pkt 12 b w zw. art. 43d ust. 1 w zw. z art. 32 c P.e. poprzez niewłaściwe ich zastosowanie polegające na błędnym przyjęciu, iż na Przedsiębiorcy spoczywał obowiązek składania sprawozdań, o których mowa w art. 43d ust. 1 P.e. za miesiące lipiec 2017 r. - październik 2017 r., w sytuacji gdy obowiązek ten dotyczy tylko podmiotów wpisanych do Rejestru Podmiotów Przywożących, a Przedsiębiorca w ww.

okresie nie był jeszcze wpisany do (...), co tym samym nie dawało podstaw do wymierzenia mu kary za naruszenie przedmiotowego obowiązku.

Zgodnie bowiem z treścią art. 3 pkt 12c ustawy - Prawo energetyczne, podmiotem przywożącym jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która samodzielnie lub za pośrednictwem innego podmiotu dokonuje przywozu paliw ciekłych.

Przywóz stanowi zatem sprowadzenie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej paliw ciekłych w ramach nabycia wewnątrzwspólnotowego lub importu - art. 3 pkt 12d P.e.

Powód przywoził paliwa ciekłe wymagające wpisu do rejestru podmiotów przywożących, co wynika ze złożonych przez powoda sprawozdań. Podkreślenia bowiem wymaga, że o statusie podmiotu przywożącego decyduje charakter i zakres wykonywania działalności.

W myśl art.32c P.e. podmiot przywożący może dokonywać przywozu paliw ciekłych po wpisaniu do rejestru podmiotów przywożących. Racjonalny ustawodawca jednoznacznie wskazał więc, iż podmiotem przywożącym jest również przedsiębiorca, który dokonuje przywozu paliw ciekłych, nie będąc wpisanym do rejestru podmiotów przywożących.

Z kolei zgodnie z treścią art. 43d ust. 1 P.e. przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na wytwarzanie paliw ciekłych lub koncesję na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą, a także podmiot przywożący stosownie do swojej działalności przekazuje Prezesowi URE, Prezesowi Agencji Rezerw Materiałowych, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych oraz ministrowi właściwemu do spraw energii miesięczne sprawozdanie o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu - w terminie 20 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy sprawozdanie.

Ustawodawca wyraźnie określił zatem jakie podmioty zobowiązane są do złożenia sprawozdań, tj. podmiot posiadający uprawnienia wynikające z udzielonej koncesji i dokonujący faktycznego przywóz paliw ciekłych.

Powód nie został wcześniej wpisany do rejestru podmiotów przywożących, zanim dokonał faktycznego przywozu paliw, podczas gdy art. 32c ust. 1 P.e. wskazuje, że dokonanie przywozu paliw ciekłych możliwe jest dopiero po wpisaniu takiego podmiotu do rejestru podmiotów przywożących.

Wobec powyższego, w chwili dokonania przywozu w miesiącu lipcu 2017 r. powód powinien być wpisany do rejestru podmiotów przywożących. Jednak nie będąc wpisanym do rejestru podmiotów przywożących powód dokonywał przywozu nielegalnie, a zatem jest czynem o wysokim stopniu szkodliwości społecznej, zagrożonym odpowiedzialnością karną.

Zgodnie z art. 57g ust. 2 P.e. kto dokonuje przywozu paliw ciekłych bez wymaganego wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 32a, podlega grzywnie do 2.500.000 zł.

Wbrew twierdzeniom powoda, brak wpisu do rejestru podmiotów przywożących nie może wyłączać odpowiedzialności karnoadministracyjnej za niezłożenie sprawozdania w trybie art. 43d ust. 1 P.e., albowiem treść tego przepisu nie uzależnia wykonania tego obowiązku od posiadania wpisu do ww. rejestru.

Powyższe oznacza, że powód powinien wykonać obowiązek sprawozdawczy jeszcze przed uzyskaniem wpisu do rejestru podmiotów przywożących. Nie ma przy tym znaczenia, że powód nie miał świadomości, że do porządku prawnego wprowadzono nowy przepis, bowiem jako podmiot profesjonalny, jak sam wskazuje działa na rynku od 1991 r., a jego obszar działalności to obsługa branży motoryzacyjnej i przemysłowej polegająca przede wszystkim na doradztwie technicznym, wykonywaniu analiz laboratoryjnych, usług serwisowych związanych z gospodarką smarowniczą w przemyśle, nie może skutecznie tłumaczyć się niewiedzą i brakiem w związku z tym winy. Z kolei słusznie wskazał pozwany, iż wzór sprawozdania umożliwia złożenie sprawozdanie przez podmiot niewpisany

do rejestru, bowiem zgodnie z treścią pozycji A5 sprawozdanie należy uzupełnić o wpis do rejestru wtedy gdy przedsiębiorca go posiada.

Powód zarzucił również pozwanemu niezastosowanie wobec niego instytucji odstąpienia od wymierzenia kary, przewidzianej w treści art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne. Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.

Z treści powołanego przepisu wynika w szczególności, iż Prezes URE posiada „możliwość” zastosowania tej instytucji, nie zaś obowiązek, co wpływa na fakultatywny, a nie obligatoryjny charakter tej instytucji. Zatem nawet w przypadku łącznego wystąpienia obu przesłanek koniecznych, organ regulacyjny może, ale nie musi, skorzystać z tej kompetencji.

Jak już wskazano wyżej, zastosowanie instytucji odstąpienia od wymierzenia kary wymaga łącznego spełnienia obu przesłanek wymienionych w treści powołanego przepisu.

Sam odwołujący wskazuje, że w niniejszej sprawie zaszła druga przesłanka albowiem, powód zachował się sprzecznie z normami prawa, lecz następnie zmienił swoje zachowanie i jeszcze przed wszczęciem postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej, zrealizował obowiązek (str. 5 i 6 decyzji).

Jedną z przesłanek koniecznych do zaistnienia możliwości zastosowania wyżej wymienionej instytucji jest znikomy stopień szkodliwości czynu.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 października 2014 r. (III SK 47/13, OSNP 2016, Nr 8, poz. 112) wskazał, że rozstrzygając, czy naruszenie obowiązku ciężącego na przedsiębiorcy można w okolicznościach faktycznych sprawy uznać za czyn o znikomym stopniu szkodliwości, zasadne jest odwołanie się do sposobu weryfikacji tego stopnia wypracowanego w prawie karnym, skoro prawodawca posłużył się w art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne instytucją prawa karnego, z uwagi na represyjny charakter kar pieniężnych przewidzianych w tym przepisie. Zgodnie z art. 115 § 2 k.k. przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu bierze się pod uwagę: rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych obowiązków, postać zamiaru, motywację sprawy oraz rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia.

W orzecznictwie wskazuje się, że przy ocenie stopnia szkodliwości społecznej czynu, mają decydować wyłącznie okoliczności związane z czynem, a podstawowe znaczenie mają rodzaj i charakter naruszonego przez oskarżonego dobra chronionego prawem, rozmiar wyrządzonej i grożącej szkody oraz zamiar i motywacja sprawcy.

Wskazać należy, że istnienie obowiązku sprawozdawczego obejmowało bowiem powoda, niezależnie od ilości przywożonych paliw ciekłych. Z kolei sprawozdania składane po terminie, o którym mowa w treści art. 43d P.e. mają negatywny wpływ na terminowość publikacji wykazu, zamieszczanego na stronie BIP URE powodują, w szczególności ze względu na konieczność uwzględniania zmian w bazie danych URE, które muszą być odzwierciedlone. Powyższe prowadzi do znacznego utrudnienia oczekiwanego przez ustawodawcę skutku (który miał zaistnieć poprzez comiesięczne, a nie kwartalne składanie przedmiotowych sprawozdań) w postaci zapewnienia wiarygodnej, aktualnej i pełnej informacji na temat ilości produkowanych w RP i przywożonych na teren RP paliw ciekłych. Ponadto, terminowość składania sprawozdań ma na celu umożliwienie pozwanemu bieżącej realizacji jego ustawowych zadań, w szczególności w przedmiocie nadzoru i kontroli rynku paliw. Tym samym, nie zasługuje na aprobatę twierdzenie powoda, iż jego zaniechanie w określonym czasie, nie wywołało negatywnych skutków oraz świadczy o znikomym stopniu szkodliwości czynu.

W sprawie ustalono, że w lipcu 2017 r. Przedsiębiorca dokonał przywozu z zagranicy smaru o kodzie CN (...) w ilości 1,29 ton w celu dalszej odsprzedaży. Uprawnione organy państwa zostały zatem pozbawione informacji o ilościach przywiezionych paliw ciekłych przez okres 9 miesięcy. Świadczy to o znacznym naruszeniu istotnego dobra chronionego prawem, a w powiązaniu z naruszeniem reguł ostrożności, nakazuje przyjąć, iż w przypadku miesiąca lipca 2017 r. stopień szkodliwości opóźnienia w złożeniu sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych był wyższy niż znikomy.

W sierpniu 2017 r. Przedsiębiorca dokonał przywozu z zagranicy smaru o kodzie CN (...) w ilości 0,11 ton w celu dalszej odsprzedaży. Powoduje to, iż uprawnione organy państwa zostały pozbawione informacji o ilościach przywiezionych paliw ciekłych przez okres 8 miesięcy, jednakże z uwagi na realizację obowiązku przez Przedsiębiorcę, a także znikomy stopień szkodliwości czynu wyrażający się w nieznacznej ilości przywiezionego paliwa (110 kg), odstąpiono od wymierzenia kary pieniężnej za niezłożenie w terminie przedmiotowego sprawozdania za miesiąc sierpień 2017 r.

We wrześniu 2017 r. Przedsiębiorca dokonał przywozu z zagranicy smaru o kodach CN (...), (...) w łącznej ilości 0,73 ton w celu dalszej odsprzedaży. Powoduje to, iż uprawnione organy państwa zostały pozbawione informacji o ilościach przywiezionych paliw ciekłych przez okres 7 miesięcy. Świadczy to o znacznym naruszeniu istotnego dobra chronionego prawem, a w powiązaniu z naruszeniem reguł ostrożności, nakazuje przyjąć, iż w przypadku miesiąca września 2017 r. stopień szkodliwości opóźnienia w złożeniu sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych był wyższy niż znikomy.

W październiku 2017 r. Przedsiębiorca dokonał przywozu z zagranicy smaru o kodzie CN (...) w ilości 0,37 ton oraz innych naft o kodzie CN (...) w ilości 0,6 m³ w celu dalszej odsprzedaży. Powoduje to, iż uprawnione organy państwa zostały pozbawione informacji o ilościach przywiezionych paliw ciekłych przez okres 6 miesięcy. Świadczy to o znacznym naruszeniu istotnego dobra chronionego prawem, a w powiązaniu z naruszeniem reguł ostrożności, nakazuje przyjąć, iż w przypadku miesiąca października 2017 r. stopień szkodliwości opóźnienia w złożeniu sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych był wyższy niż znikomy.

W listopadzie 2017 r. Przedsiębiorca dokonał przywozu z zagranicy smaru o kodzie CN (...) w ilości 0,79 ton w celu dalszej odsprzedaży. Powoduje to, iż uprawnione organy państwa zostały pozbawione informacji o ilościach przywiezionych paliw ciekłych przez okres 5 miesięcy. Świadczy to o znacznym naruszeniu istotnego dobra chronionego prawem, a w powiązaniu z naruszeniem reguł ostrożności, nakazuje przyjąć, iż w przypadku miesiąca listopada 2017 r. stopień szkodliwości opóźnienia w złożeniu sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych był wyższy niż znikomy.

W grudniu 2017 r. Przedsiębiorca dokonał przywozu z zagranicy smaru o kodzie CN (...) w ilości 2,09 ton w celu dalszej odsprzedaży. Powoduje to, iż uprawnione organy państwa zostały pozbawione informacji o ilościach przywiezionych paliw ciekłych przez okres 4 miesięcy. Świadczy to o znacznym naruszeniu istotnego dobra chronionego prawem, a w powiązaniu z naruszeniem reguł ostrożności, nakazuje przyjąć, iż w przypadku miesiąca grudnia 2017 r. stopień szkodliwości opóźnienia w złożeniu sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych był wyższy niż znikomy.

W styczniu 2018 r. Przedsiębiorca dokonał przywozu z zagranicy smaru o kodzie (...) 99 w ilości 0,2 ton w celu dalszej odsprzedaży. Powoduje to, iż uprawnione organy państwa zostały pozbawione informacji o ilościach przywiezionych paliw ciekłych przez okres 3 miesięcy, jednakże z uwagi na realizację obowiązku przez Przedsiębiorcę, a także znikomy stopień szkodliwości czynu wyrażający się w nieznacznej ilości przywiezionego paliwa (200 kg) odstąpiono od wymierzenia kary pieniężnej za niezłożenie w terminie przedmiotowego sprawozdania za miesiąc styczeń 2018 r.

W lutym 2018 r. Przedsiębiorca dokonał przywozu z zagranicy smaru o kodzie CN (...) w ilości 0,18 ton w celu dalszej odsprzedaży. Powoduje to, iż uprawnione organy państwa zostały pozbawione informacji o ilościach przywiezionych paliw ciekłych przez okres 2 miesięcy, jednakże z uwagi na realizację obowiązku przez Przedsiębiorcę, a także znikomy stopień szkodliwości czynu wyrażający się w nieznacznej ilości przywiezionego paliwa (180 kg) odstąpiono od wymierzenia kary pieniężnej za niezłożenie w terminie przedmiotowego sprawozdania za miesiąc luty 2018 r.

W marcu 2018 r. Przedsiębiorca dokonał przywozu z zagranicy smarów o kodach CN (...), (...), (...) w łącznej ilości 6,91 ton w celu dalszej odsprzedaży. Powoduje to, iż uprawnione organy państwa zostały pozbawione informacji o ilościach przywiezionych paliw ciekłych przez okres 1 miesiąca. Świadczy to o znacznym naruszeniu istotnego dobra chronionego prawem, a w powiązaniu z naruszeniem reguł ostrożności, nakazuje przyjąć, iż w przypadku miesiąca

grudnia 2017 r. stopień szkodliwości opóźnienia w złożeniu sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych był wyższy niż znikomy.

Ze względu iż Powód niezwłocznie po powzięciu informacji o ciąży na nim obowiązku wynikającej z art. 43 ust. 1 P.e., dopełnił swojego obowiązku przedstawiając Prezesowi URE oraz pozostałym organom administracji publicznej - z własnej inicjatywy (przed wszczęciem jakiegokolwiek kontroli) - zaległe sprawozdania organ regulacyjny odstąpił od wymierzenia kary pieniężnej za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za pozostałe miesiące tj.: sierpień 2017 r., styczeń 2018 r., luty 2018 r.

W odniesieniu do okoliczności związanych z czynem w postaci zamiaru i motywacji sprawcy, jako również świadczących o znikomym stopniu szkodliwości czynu powód wskazał, iż powyższe zaniechanie było wynikiem niewiedzy powoda. Powyższe przekonanie powoda jest nieuprawnione.

W orzecznictwie sądowym przyjmuje się, że gdy chodzi o tzw. profesjonalistów, czyli, jak w przypadku powoda – przedsiębiorcy prowadzącego na własny rachunek działalność gospodarczą, spoczywa na nim obowiązek znajomości przepisów prawnych i dołożenia należytej staranności w zakresie jej prowadzenia. Ponadto, Prezes URE na stronie internetowej Urzędu Regulacji Energetyki dotyczącą sposobu wypełniania sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu, w której przypominał o konieczności realizacji obowiązków, sprawozdawczych. Powód miał zatem możliwość powzięcia informacji o zaistnieniu przedmiotowego obowiązku oraz sposobie jego realizacji. Powód zatem jako podmiot profesjonalny, wpisany do rejestru podmiotów przywożących powinien był podjąć odpowiednie kroki, w celu zapewnienia bieżącego monitorowania obowiązków powoda wynikających z bieżących regulacji prawnych, dotyczących jego działalności w przedmiotowym zakresie. Za powyższym przemawia również okoliczność, iż powód podjął działania w celu wypełnienia swego obowiązku, jednak nastąpiło to dopiero po otrzymaniu przez powoda zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie wymierzenia przedmiotowej kary pieniężnej, co w konsekwencji wpłynęło na znaczne przekroczenie terminu do przekazania sprawozdania, wynosiło ono bowiem niekiedy kilka miesięcy.

Wobec powyższego, konsekwencją niezastosowania instytucji odstąpienia od wymierzenia kary było nałożenie na powoda kary w wysokości 10.000 zł, za naruszenie obowiązku za wskazane w decyzji miesiące.

Podkreślenia wymaga, że odpowiedzialność podmiotu za popełnienie deliktu administracyjnego ma charakter obiektywny, tj. niezależny od winy, zaś element subiektywny w postaci umyślności lub nieumyślności naruszenia, czyli „winy” jest okolicznością braną pod uwagę przy wymiarze kary i jej wysokości. Ustawodawca dla osiągnięcia wskazywanego wyżej celu ustawy, przewidział karę w wysokości ściśle określonej tj. w kwocie 10.000 zł, która zgodnie z art. 56 ust. 3 P.e., nie przekroczyła 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy w poprzednim roku podatkowym.

Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy w Warszawie, na podstawie art. 479⁵³§1 k.p.c., oddalił odwołanie jako bezzasadne.

O kosztach procesu, Sąd orzekł stosownie do wyników postępowania na podstawie art. 98 k.p.c. oraz Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018 r., poz. 265), zgodnie z którym na koszty procesu na rzecz pozwanego złożył się koszt zastępstwa procesowego w wysokości 720 zł.

Sędzia SO Bogdan Gierzyński